Ч. 244 Вгорок 28 жовтня (9 падолиста) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Загальні збори „Народ. Торговлї“.

(Конець).

Референт говорив дальше:

Переходячи тепер до рахунку білянсу треба примітити, що сума активів виносить 284.806 зр. 45 кр., отже о 20.697 зр. 11 кр. більше як року минувшого. На побільшене того вплинула вартість реальности в Сяноцї 12.375 зр. 45 кр., закупленої сего року і стан почтової каси щадничої, де задля наміреного закупна реальности в Коломиї затримано суму 12.410 зр. 90 кр.

Натомість зменшив ся стан товарів (з огляду, що відпала достава для війска) о 3200 зр. 28 кр. і стан дебіторів, так на складах як і в централї, о 2177 зр. 52 кр. Зменшене тої послідної позиции есть обявом потїшаючим, особливо если зважитть ся, що довжники склепові сплатили на штрацу в протягу того року 92.902 зр. 45 кр., а именно: Львів 19.588·85 зр., Станиславів 5.997·96 зр., Перемишль 10.317·38 зр., Тернопіль 19.412·38 зр., Дрогобич 2.294·00 зр., Коломия 8.172·00 зр., Стрий 4.517·25 зр., Снятин 3.495·36 зр., Самбір 2.211·65 зр., Рогатин 7.651·20 зр., Броди 3.561·90 зр., Сянік 2.847·25 зр., Городенка 2.835·27 зр., разом 92.902·45 зр. Стан штраци не есть отже мертвою позициею, але повстає з безперестанного побираня товарів і сплачуваня цїни купна за побрані товари. Відповідно до рішеня попередних зборів ужили ми всяких средств, щоби сума довжників була менша, хоч з натури річи випливає, що з розростом інтересу мусить зростати сума довжників.

Що-до пасивів — то фонд резервовий виносить 9595 зр., отже збільшив ся о 362 зр. 60 кр., фонд пенсийний виносить 2490 зр. 80 кр., отже збільшив ся о 292 зр. 93 кр.

В справозданю адміністрацийнім піднесено, що число членів зросло, а в наслїдок того і сума удїлів виносить 25.017 зр. 95 кр., отже о 2005 зр. 10 кр. більше як минувшого року.— Членів було в дни 30 червня 1896 року 860 з капіталом 23.012·85 зр., прибуло в 1896/7-ім адмін. роцї 84 з капіталом 1.890·00 зр., старі доплатили 775·10 зр., разом 944 членів з капіталом 25.677·95 зр.; убуло 18 з капіталом 390 зр. отже есть 926 членів з капіталом 25.287·95 зр. Давнїйші члени зменшили свої удїли о 270 зр., отже в дни 30 червня с. р. 926 членів позістає з капіталом 25.017 зр. 95 кр.

Стан конта кредитового виносить 4.233 зр. 88 кр., отже при таким станї інтересу, як наш, найнизшу можливу цифру.

Позичка на реальности у Львові сплачує ся ратами, в котрих з початку переважно містить ся процент, длятого з капіталу сплачено лише 290 зр. 18 кр., а решта позички виносить 27.069·33 зр.

В сїм роцї набули ми реальність в Сяноцї за цїну 12.375 зр. 45 кр., а в тім була позичка Банку краєвого в сумі 3.488 зр. 41 кр. З тої позички сплатили ми в протягу року 303 зр. 22 кр., так що решта капіталу виносить 3.185 зр. 19 кр.

Найважнїйшу позицию пасивів становлять вкладки т. зв. щадничі, бо суму 208.157 зр. 70 кр. Дотепер платили ми від тих вкладок 5%, але зваживши, що инші институциї фінансові платять лише по 4%, а що найвисше по $4^1/_2$%; що для нас дуже легко узискати кредит на процент малий; дальше, що навіть, єсли би стан щадницї був о много низший, „Народна Торговля“ моглаби користати з кредиту гандлевого, рішили ми знизити процент від вкладок почавши від 1 сїчня 1898 на $4^1/_2$%, а то було тим більше вказане, позаяк рівночасно також і Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“ від того самого дня від своїх вкладок стопу процентову обнижить на $4^1/_2$%.

Стан всїх пасивів виносить разом 279.285 зр. 26 кр а чистий зиск 3.521 зр. 19 кр., котрий позваляє роздїлити 7% дивіденди від удїлів.

Оборот касовий виносив загально 1,446.290 зр. 74 кр., отже майже $1^1/_2$ міліона.

Представивши се, ставимо внесене: Сьвітлі Збори зволять рішати, що предложений рахунок страт і зисків як також білянс за 1896/97 рік приймає ся до відомости а виказаний чистий зиск 3.521 зр. 19 кр. має ся роздїлити по мисли §. 62 статута“.

Збори одноголосно приняли до відомости справоздане з дїяльности управ. совіта, адміністрацийної і фінансової, а також замкнене рахунків і білянс.

Член головного комітету контрольного п. Григ. Врецьона відчитав опісля в імени своїм і двох других контрольорів (пп. Юліяна Січиньского і Петра Огоновского) таке справоздане:

„Головний комітет контрольний у Львові має честь заявити прилюдно, що по мисли § 34 статута провірював часто всї дїла „Народної Торговлї“ в той спосіб, що від часу до часу вглядав в касові книги і порівнував їх з дїйстним станом каси; що вглядав і в підручні торговельні книжки та порівнував поодинокі позиції з дотичними юкстами, фактурами і другими прилогами; що заглядав до центрального складу і провірював фонди і майно товариства,

1)

За грошем.

(Новеля А. В. — З польского).

I.

Чи бачите того чотирнайцятьлїтного хлопця, в полотняній, обдертій і витертій капоті, як закрадає ся коло огородових інспектів і зза угла муру осторожно вихилює голову до двірских офіцин. То именно есть Франко Підкова, син місцевого економа і будучий герой нинїшного оповіданя. З наїженою, виполовілою чуприною, опалений як циган, костистий, неповоротний, з блискучим поглядом трохи косих очий, має в тій хвили богато подібности до одичілого кота, що чатує на гнїздо, в котрім мала птичка кормить свої писклята.

Не тяжко догодати ся, що Франко має смак на інспекти і страх переймає чоловіка на саму гадку, що там стане ся з тими бресквами, мельонами і виноградом, коли такий урвитель дістане ся до середини і стане господарити по свому!

Колиб причував то всьо старий Іван, огородник, що прів в тій хвили над обідом в офіцинї не мав би тої усьміхненої міни, з якою підносить поволи кожду ложку борщу до уст і не передиравсь би з панею Клющиньскою господинею, що кладе єму спорий кусень хлїба коло тареля.

Але наш Іван незвичайно щасливий! Як раз нинї доспів єму великий, округлий мельон з темними бородавками, щось незвичайного в своїм родї, який він виплекав з одного зеренця, привезеного паном з париской вистави. Панї заєдно допитувала ся о той мельон, лише пан похитував головою і не вірив, щоби Іван, простий собі хлоп огородник, доказав тої штуки — а він знов з своєї сторони усьміхав ся жартобливо, здвигав раменами і говорив:

— Як Бог дасть, ясний пане, побачимо...

Отже нинї рано оглянувши єго ще послїдний раз, обнюхавши і надрізавши делїкатно в однім місци, постановив зірвати єго по обідї і занести до ясної панї....

В дворі надїяли ся гостий, отже яке то буде диво, коли з'їдуть ся пани і стануть оглядати того пузарого Француза... А пан закличе Івана, поклепле єго по плечи і скаже:

— Козак з тебе, старий, га? Против тебе нїчо не значить огородник Нїмець у князя, що?

Пан огородник з тими гадками вже борщ виїв, обтер піт з чола рукавом, а коли взяв ся до мяса, прийшов єму сумнів, чи всї зерна з того мельона, сховає єму льокай Кароль.

— О то штудерна голова, прости Господи, піду сам з мисочкою, як будуть їсти і сам всьо до чиста виберу.

Мясо було досить тверде як на зуби старушка, отже з тої нагоди пригадались єму дві великі як дитинячі голови бресквы, що визирали з під листя рядом розтягненого деревця при інспектовім мурі. Они ще тверді, але нехай сховає ся лице панни Апольонї, двірскої швачки, — такі мають пушисті і славні румянцї. І они—то перший овоч брескви, яку він перед трема роками окулїзував... Було їх більше, але він пообривав і лиш дві лишив... на що має бідна висилюватись? Нинї також обмотав їх делїкатно нитками немов дротар горнець і кінцї тих ниток попривязував до галузя....

— Міг би вітер обірвати — говорив до себе — а они і так скорше не будуть як за тиждень... На виноградних листах положу обі губами до себе і занесу панї.

Щасливий огородник скінчив вже працю з мясом, коли дївка принесла гречані пироги зі сметаною. Старий Іван страшне любив такі річи, отже забувши о всім взяв ся до них з правдиво молодечим завзятєм. Бідний ти мій старушку, лїпше щоби ти дав спокій тим пирогам, бо як раз в тій хвили економів Франко, побачивши крізь отворене вікно, як смачно ти заїдаєш, обернув ся нагле до отвору в інспектовім мурі, котрим виходила з огороду непотрібна вода. Отвір для безпечности від псів і инших шкідників був загороджений дубовим колом, а той кіл вбитий досить глибоко і сильно; але і хлопцеви не бракло сили. Вхопивши его обома руками та оперши ноги на мурі хилитає ним доти і так сильно, доки не витягнув его з землї. Тепер вже влїзе голова в отвір, а

що по можности брав участь в кождоразовій інвентурі складу головного і в засіданях управляючого совіта та про результати своїх спостережень в цїлім дїловодстві повідомляв тоже совіт; що провірив біляне за адміністрацийний рік 1896/7-ий у всїх его частях і знайшов его зовсім згідним з дійстним станом активів і пасивів его. Тож ставить він внесене на уділене абсолюториї управляючому совітови з совістного і хосенного веденя діл товариства".

Внесене се принято однодушно.

Опісля відбули ся доповняючі вибори членів управл. совіта. На місце двох вильосованих дра К. Левицкого і п. Мих. Спожарского, вибрано (на 28 голосуючих) поновно дра Левицкого 28-ма а п. Спожарского 25-ма голосами. Відтак на місце пок. о. Дуткевича вибрано п. Юліяна Січиньского 26-ма голосами на 27 голосуючих. Висоту марки презенцийної для членів управл. совіта визначено у висоті 3 зр.

До головного комітету контрольного вибрано одноголосно (28 голосами) пп. Григ. Врецьону, Тита Моравецкого і Петра Огоновского.

Вкінци при послідній точці порядку дневного „внесеня членів" забрали слово поодинокі члени майже виключно в справі відносин „Народної Торговлї" до сїльских крамниць, іменно в тім напрямі, щоби „Нар. Торговля" спроваджувала і мала на складах також товар відповідний для крамниць. За тим промавляли пп. Ал. Темпицкий, Гриневич, Кисїль і ставили відповідні директиви для управ. совіта, взглядно дирекциї, а п. Юрий Гецїв припоручав ще, щоби „Нар. Торговля" побіч товарів корінних держала по своїх складах, бодай там, де вимагають того місцеві обставини, також товари зелїзні. — Директор п. Ничай пояснив справу, наводив деякі трудности але й указував на добру волю управл. совіта і дирекциї дїлати в тім напрямі по змозї як найбільше, коби тілько друга сторона, т. е. крамарі зробили свое дїло, т. е. зорганізували ся так, як крамарі в Перемишльщинї.

По вичерпаню порядку дневного предсїдатель п. Кульчицкий закрив збори.

Новинки.

Львів дня 8-го падолиста 1897.

— **Ювілейні стипендиї.** З нагоди 50-лїтного ювілею панованя Є. В. Цїсаря ухвалила рада повітова в Раві рускій утворити кілька стипендий для учеників шкіл середних і промислових і в тій цїли постановила наложити на протяг пятьох лїт по 2 кр. додатку до податків на всїх неоподаткованих в повітї, аби з процентів від зібраної тим способом суми могли згадані стипендиї увійти в житє. Числячи після нинїшного податку збере ся за пять лїт 12.000 зр., а коли би в тім часї податки піднесли ся то й більше. Стипендиї роздавав би повітовий видїл межи бідних учеників середних або промислових шкіл, роджених в равскім повітї і приналежних до того повіта. Від згаданого капіталу може бути отворених три стипендиї для учеників середних шкіл по 100 зр. і три для учеників промислових шкіл по 50 зр. річно.

— **О. Михаіл Куневич,** войсковий капелян I. кляси іменований при падолистовім авансї в армії протоєреєм. Ту рангу заведено лише перед кількома лїтами для войскових сьвященників грецкого обряду, а іменно лиш по одній для греко-католиків і греко православних. Першим таким греко-кат. протоєреєм (Erzpriester) був о. Клим. Литиньский, а коли він перейшов на пенсию, надїлено тою рангою о. Куневича.

— **Пропав без вісти** Антін Цегельский, ученик I-ої кляси академічної гімназиї у Львові, що ще дня 3-го с. м. видалив ся зі Львова, не знати куда. Він був в ученицкім мундурі і до нинї не вернув. О. Цегельский просить донести ему до Подусова, почта Янчин, коли би хто о тім его синї що-небудь довідав ся.

— **Убили сторожа безпечности.** В селї Ропчу, сторожинецкого повіта, на Буковинї, затягнули в ночи з 25-го на 26-го жовтня два селяни сторожа Лазаря Генґого до хати одного з тих двох злочинців і там его впоїли. Потім его так довго обрабляли сокирю, поки він не згинув таки під їх руками. Убивши его, винесли тїло на дорогу і кинули в рів. Однак жандармерия вислїдила злочинців в особі Самуїла Бостана і Тодора Охріма. Они признали ся до вини. Охрім каже, що хотів ся на сторожу пімстити, а Бостан заявив, що зробив то з заздрости, бо Генґ мав зносини з его жінкою.

— **Зьвірске житє.** Послїдними днями ставав у Львові перед трибуналом Федько Баландюх селянин з Вишенки, котрий дня 23-го серпня с р. удушив власну жінку Параньку. Оженив ся з нею ледви перед чотирма лїтами і зараз в перших місяцях розпочали ся колотнечі і родинні непорозуміня. Чоловік продавав господарске майно і пропивав, а коли жінка робила ему з тої причини виговори, бив еї і зневажав, а часто грозив, що еї удушить. Сварки такі повторяли ся з дня на день, — праця жінки ішла марно, за те чоловік бавив ся і гуляв. Дня 23-го серпня вечером прийшов Федько під'охочений до хати. Як сам признае, випив пів лїтра горівки. Тодї то вибухла нова сварня, в котрій Федько пірвав Параньку за шию і став еї душити, а коли она хотїла боронити ся, колїнами придавив їй праву половину грудної клїтки, зломив їй три ребра і роздушив печінку, наслїдком чого наступила смерть. По убитю жінки, неначе-б нїчо не зайшло, забрав ся до стодоли і положив ся спати. Рано найдено мертве тїло жінки в хатї, а що всї зараз догадали ся, хто еї замордував, арештовано Федька. Підчас розправи обжалований не признав ся до вини і толкував ся тим, що жінку мабуть кров залляла. Судиї присяжні узнали Баландюха винним, а трибунал засудив его на вісїм лїт тяжкої вязницї.

— **Ґазетярске право.** 1) Передплатники доки не повідомлять редакциї, що не хотять ґазети, будуть уважати ся і на дальше передплатниками. 2) Єсли передплатники відошлють ґазету і не хотять еї дальше брати, то редакция може ґазету посилати дальше, доки не будуть вирівнані залеглости. 3) Єсли передплатники занедбують або не хотять відбирати ґазети з почти, то можна їх потягнути до одвічальности і они мають заплатити належність за цїлий час посилки, доки виразно не заявлять, щоби ґазети не висилати дальше. 4) Єсли передплатники перенесуть ся до иншої місцевости без повідомленя редакциї, а ґазета висилає ся під давнїйшою адресою, підлягають одвічальности. 5) Суди є тої гадки, що невідбиране ґазети з почти, як і переселене до иншого місця без повідомленя редакциї, рівнає ся ошукаьству з розмислом. 6) Особу, що відбирає і задержує ґазету, без взгляду на те, чи еї замовила чи нї, уважає ся після права за передплатника. — То ґазетярске право — в Америцї, а

хоч для решти тїла досить тісно і хроповато, то він помагаючи собі руками і ногами немов вуж серед зісхлої трави, зумів перетиснути ся до середини... Серце бє ему як молотом, очи ему іскрять ся... стає, надставляє уши в напрямі официн, з котрої доносить ся до него весела суперечка огородника з Клющиньскою — і в двох скоках вже стоїть при тій брескві.... Раз, два сїп рукою, а обі румяні сестрички разом з нитками вже суть в его кишени.

До інспектових скринь лиш три кроки звідтам — вікна позниманї, а великий черевиатий мельон, немов пані Клющиньска, лежить на самім верху на глинятій підставі. Било грубе і мясисте сильно его держить ся. Франко крутить ним то в одну то в другу сторону — якось не хоче відорвати ся.... Бере до помочи зуби — і так ще держить.... а тут зпід старої мати — гав, гав, гав — вибігає волохатий Азорко огородників і просто до него.... Франкови зі страху трохи очи не вилїзуть на верх, однако не тратить притомности, бо вхопивши мельон обома руками, як лис виполошений з нори, двома скоками єсть вже при отворі. Азорко уїдає завзято, цїле било мельона вирване з коренем тягне ся за ним — і він випихає наперед мельон, а сам перетискаючись як кіт, єсть вже на другій сторонї муру.

Чи дігнав его там Азорко при тій утечи і трохи зубами поторгав нї він нї я читателю не можемо нїчого сказати. Страх має дуже великі очи, отже хлопець зірвавши ся як опарений на ноги з тим мельоном, гоп в малини. З малин вже лиш кілька кроків до рову, що окружає огород, а за ровом величезний лан бараболь, на его щастє в тім роцї дуже високих. Віддітхнув аж тодї, коли тут опинив ся і поклавши ся на черево в бороздї і попихаючи перед собою мельон, човгав і човгав, вихиляючи лиш деколи голову, чи там з огорода не женуть за ним.

В своїм житю Франко нїколи не їв мельона, отже скоро лиш віддалив ся на стаю від огорода і почув себе безпечним, кинув ся як пажерливий вовк на свою жертву.... Не мав з собою ножа, тож дер і товк руками, сверлив пальцем так довго, доки аж не роздер его.... Жовтавий сок полив ся на землю, лакомий хлопець начав его жадно пити — на жаль завів ся.... пробовав угризти сам мельон — не смакував ему також....

— Мають пани чим любувати ся — крикнув лютий з того заводу.

І відкинувши в борозду поломаний кадовб мельона, взяв ся до брескви. Одна була цїлком подушена, а в смаку терпка і квасна. Мимо того він їв, другу сховав для матери....

Тимчасом огородник почувши брехіт Азора в інспектах, схопив ся від пирогів як би его щось вкололо і не обтерши навіть вусів зі сметани, побіг чим скорше до огороду. Вже в бізї добуває ключика від колодки, котрою замикає ся фіртка від інспектів, руки дрожать ему, не може трафити в отвір, а тут Азорко уїдає, а старушок в поспіху пхає двері не отворивши скобля.... Вкінци вбігає до середини, а побачивши, що нема мельона і цїлий корч вирваний зі скринї, стає як вкопаний.

Коли-б люди з села як наш огородник мали хоч трохи слабші нерви від посторонків, то я міг би сказати, що Іван на вид того знищеня в інспектах був би що найменше зімлїв, або упав трупом. Але що они їх не мають, то наш старий заломив лиш руки і закляв, але так закляв, що я лиш конець того проклону можу навести:

— А бодай же тобі руки повсихали, ти драбе економчику!... Так, так, відразу вимовив імя Фрунка.

Зі спущеною головою як який виновник засуджений до тяжких робіт ішов повільним кроком до двора несучи в руках останок поломаного била з малим як кулак недозрілим мельонком....

Панї сидїла на ґанку, розмавляючи з паном, коли наш огородник станув перед ними.

— Що стало ся? — спитала панї побачивши засумовану міну старушка.

— Ясна панї — лиш тілько міг вимовити складаючи на сходах нещастні останки мельона. — Бодай він був не родив ся, ясна панї!

— Хто? — відозвав ся сам дїдич — мельон?

— Та де мельон, той економів Франко.... Бодай же тебе, бодай тебе, урвителю....

— А деж він?

— Хто его знае де він.... І що таке дранте сьвята земля носить — говорить тяжко зітхаючи і отираючи сльози огородник. — Такий мельон, такий мельон з самого Парижа.

— Мав вже дійти; говорив Кароль, що нинї мали ви его зірвати.

— Мав, мав, ясний пане — але вже его хто инший зірвав.

— Хто такий?

— Та-ж я сказав вже, що економів Франко. Щоби менї погань, прости Господи, була хоч сказала — Іване дай око — я дав би; Іване дай руку — Бог сьвідок я дав би. Але так змарнувати і ясного пана і мою працю. А бодайже тобі руки повсихали, песїй сину.

Довгого часу треба було, заки паньство могли довідати ся від Івана, що справдї стало ся, а що сама панї любила дуже огородництво і наглядала над роботами, то розгнївала ся тим всїм дуже і згризла ся.

— Я тобі нераз говорив Юстино — відзиває ся на то дїдич — що у нас шкода заходу на такі річи, бо нїчого в огородї не удержить ся. Іван вже старий і не догляне....

— Справдї старий? — повтаряє з нахмуреним лицем огородник — старий. Добре ясному паничеви так говорити, коли ви самі молоді. Я би панови дав ключ від інспектів і велїв пильнувати. Най би пан спробовали, чи допильнуєте такого гільтая.... Я пішов на обід, бож

оголосила его американьско-руска „Свобода“ для поінформуваня своїх американьских передплатників. Гадаємо, що оно цікаве буде і для „старокраєвих“ наших „перед“- чи „послї-платників“....

— **Податок на біциклїстів.** Neues Wiener Tagblatt доносить, що наше мінїстерство фінансів працює тепер над проектом податку на біциклїстів. Ті біциклїсти, що жиють з їзди біциклем яко з ремесла, платили би річно 24 зр. податку; ті, що лише для розривки їздять, 12 зр., а ті, що для виповненя свого званя (пр. лїкарі і адвокати) уживають біциклїв, 6 зр. річного податку.

— **Телєскріптор.** В Берлинї сими днями відбували ся проби з електричною машиною до писаня, названою австрийским винахідником інжінєром Гофманом — „телєскріптор“. То нове винайдене, маюче на цїли усунути невигоду, получену з телєґрафічною комунїкацию, має вигляд звичайнїй машини до писаня. Клявіятура має чотири ряди по сїм ґузиків і обнимає букви, знаки писарскі і числа. Коли ходить о писане буквами, то натискає ся білий ґузик з написею „Let“ (letres), хотячи подати числа — натискає ся білий ґузик „Chif“ (chiffres). Манїпуляция є так само проста, як при звичайній машинї до писаня. Машину ту лучить ся з телефоном і то без виключого дроту. Пише она на пасках паперу, як апарати Морзого, але не в знаках телєґрафічних, лише виразним друком, а на противнім кінци, де є уставлений другий апарат, виходить такий самий пасок з таким самим письмом. Насуває то і ту догідність, що можна завідомити і неприсутного властителя апарату, позаяк телєскріптор, уставлений раз на „получене“, відбиває без перерви паски, обнимаючі повідомлене своєї початкової стациї. Нова електрична машина дїлає на кожду віддаль. Примінене єї в практицї буде дуже широке. Власти, інституциї, фабрики, дневники і приватні особи, що одержують правильне значне і число телїґрам, по заведеню телєскріптора в бюрах почт і телєґрафів будуть користати із значних догідностий, позаяк одержують телєґрами без посередництва післанцїв, безпосередно на своє бюрко. На відворот знов зникне потреба посиланя до телєґрафічного уряду і нудне виписуванє довгих телєґрам.

— **Померли:** В Городку, дня 4-го с. м. скоропостижно Василь Дмоховский, емеритований директор женьскої школи і бувший бурмістр міста Городка; — в Сяноцї, дня 6-го с. м. скоропостижно Кирило Ладиженьский, бурмістр міста.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 8 падолиста. Спільні Делєґациї скликані до Відня на день 16 с. м.

Монца 8 падолиста. Ґр. Ґолуховский конферував в Мілянї з мінїстрами Рудінїм, Веностою і Ніґрою а відтак всї разом поїхали до Монци. Король італїяньский надав ґр. Ґолуховскому ордер Анунцияти.

Мадрид 8 падолиста. Наспіла тут вість з Ню Йорку що Сполучені Держави готові виступити в обороні независимости Куби.

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть І, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаічні ч. І. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр. з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. І. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ - Герасимович. Що то є господарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. І. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темряві драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Щурат. Замітки до Черця Шевченка 10 кр.,— Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роляндa 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українцїв 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

мушу щось з'їсти, а обід сам до мене не прийде, а Клющиньска також свої дївки як би яке не-знатищо ховає, а хтож надїяв ся, щоби той, як він зве ся, Франко, так винюхав.... Ну, нехай ясний пан підуть поглянути, якою він влїз дїрою.... нога людска не перейде, а той смик перелїз. Тілько разів говорив я, аби дати зелїзну крату, а ясний пан повідають, забити кілком. Тепер маєте кілок, маєте! Витягнув урвитель.... Най ясний пан поглянуть.

Ясний пан не хотїв поглянути, але пішла сама пані і справдила всьо та вернула страшне розгнївана.

— Мій Стасю — каже до мужа — вели закликати економа і скажи ти єму слова правди.

— Ех, або то хто бачив, що то єго син?

— А хтож як не він.... Той гільтай не дає цїлому селу спокою. — Лазить по деревах за птахами, котам привязує міхурі, від наших дїтий видурює всї забавки.... Тамтого тижня вислїдив павицю на яйцях і забрав яйця, а всюди єго повно і всюди мусить щось звоювати.

— Як хочеш, то вели єго прикликати.

Льокай пішов до економа, що мешкав в другій официнї, а що пані велїла щоби привів з собою і Франка, отже за кілька хвиль з'явили ся оба перед панию. Економа видко збуджено зі сну, бо ще через дорогу поправляв волосє і запинав сурдут. Франко поступав за ним о два кроки і чистив завзято свій кафтан від жовтих плям, що полишили ся від соку мельона.

— Франку — відозвала ся пані, зійшовши з ґанку на подвірє — подиви-но ся менї в очи.

Мимо того, що пані дїдичка дуже хороша і що кождий з читателїв на моє слово заглянув би з приятностию в ті голубі як небо і палкі як блискавиця очи панї Станиславової, то однако Франко не умів пізнати ся на тім, коли похиливши голову до землї, приглядає ся носам своїх подертих чобіт. — Признай ся, ти зірвав мельон в інспектах?

Хлопець мовчить та викривляє чим раз більше своє і так вже бридке лице ніби до плачу.

— Тьфу! — сплюнув старий огородник — просив би я єго, просив.... А най-но ясна пані поглянуть, який заболочений, як лїз через дїру в мурі.... Ой, як би ти був моїм сином, дав би я тобі дав. Я би шкіру дер з тебе.

Економ, що якось прийшов вже зі сну до притомности, оглядає ся здивований то на паню, то на огородника, то на сина. То давний і вірний слуга паньства, тому обурює єго всьо то, що пані говорить о Франку. А коли любий синок не сьміє заперечити, а він міркує з єго лиця, що винен — як вхопить єго за сурдут, як не стане обкладати на всї сторони, то аж пані утїкає на ґанок. Економ не жартує, Франко кричить так страшно, що сам пан мусїв вдати ся в ту справу та роздїлити вітця від сина.

— Пане Підкова, хтож так робить!

— А бодай я єго вже раз убив, а бодай єго сьвята земля покрила! Що він менї гризоти все наробить. А будеш ти ходити до огороду, а будеш! — сичить вже майже, вириваючи ся до Франка.

— То, то, то — договорює огородник, вимахуючи так само руками і притупуючи ногами, немов би єго також бив разом з економом.

— Утїкай Франку! — крикнула налякана пані, побачивши, що економ забирає ся знов до бійки.

Хлопцеви не треба було два рази говорити. Всадив голову між рамена і як серна побіг через подвірє, перескочив один і другий пліт і біг доти, доки аж змучений старий що грозив єму кулаками і кричав захриплим голосом, не заперестав погони.

(Дальше буде.)

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год

Відходять до

	Посшішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Сколього і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·04[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня, [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51[2]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·—[3]	9·01[4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червнядо 31 серпня лише в неділї і сьвята.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам Крехозецкий.

СІЛЬ ДЛЯ ХУДОБИ.

Краєвий Заряд продажи соли

(при Виділі краєвім) у Львові

повідомлює, що устроїв ві всїх повітах краю по однім головнім Заступстві продажи **соли для худоби**, а іменно:

Ч.	Повіт	Місцевість	Назва заступника	Ціна за 1 клгр. соли кр.
1	Бяла	Бяла	Дубовский Лев	6½
2	Бібрка	*а)* Бібрка *б)* Ходорів	Бунікевичева Мария	6
3	Бохня	Бохня	*а)* Краєве бюро спедициї соли *б)* Корибский і Спілка	6
4	Богородчани	Богородчани	Раппапорт і Шапіра	6
5	Борщів	Борщів	Михалевский Едвард	7
6	Броди	Броди	Галадевич Франц	6
7	Бжеско	Бжеско	Бальтазиньский Казимир	6
8	Бережани	Бережани	Крон Давид	6½
9	Березів	Березів	Марїньова Анеля і Сп.	6½
10	Бучач	Бучач	Буржиньский Мечислав	6½
11	Хшанів	Хшанів	Виділ повітовий	6
12	Чешанів	Любачів	Іван Волощак	6
13	Чортків	Чортків	Вайсман Яків	6½
14	Домброва	Домброва	Новак Йосиф	6
15	Добромиль	Добромиль	Краєве бюро спедициї соли	6
16	Долина	Долина	Краєве бюро спедициї соли	6
17	Дрогобич	Дрогобич	Краєве бюро спедициї соли	6
18	Горлиці	Горлиці	Маґістрат міста	6
19	Городок	Городок	Берначек Анеля	6
20	Грибів	Грибів	Чаплїньский Антін	6
21	Городенка	Городенка	Найман Авраам	6½
22	Гусятин	Гусятин	Черска Лукія	6½
23	Ярослав	Ярослав	Клецан Йосиф Бронислав	6
24	Ясло	Ясло	Райх Ісаак	6
25	Яворів	Яворів	Виділ повітовий	6
26	Калуш	Калуш	Краєве бюро спедициї соли	6
27	Камінка	Камінка	Виділ повітовий	6½
28	Кольбушова	Кольбушова	Вайс Мойсей	6
29	Коломия	Коломия	Мізевич і Спілка	6
30	Косів	Косів	Краєве бюро спедициї соли	6½
31	Краків	Краків	Торгов. звяз. кр. рільн. (ул. Піярска ч. 4)	6
32	Коросно	Коросно	Гіршфельд і Сокаль	6
33	Лиманова	Лиманова	Климек Іван	6
34	Ліско	Ліско	Лянґзам Ісаак	6
35	Львів	Львів	а) Торг. звяз. кр. рільн. (ул. Паньска ч. 21) *б)* Менке Кох, пл. Голуховских ч. 7	6
36	Ланцут	Ланцут	Цетнарский Іван	6
37	Мілець	Мілець	Гермеле Ізраиль	6
38	Мостиска	Мостиска	Повіт. Товариство торговельне	6

Ч.	Повіт	Місцевість	Назва заступника	Ціна за 1 клгр. соли кр.
39	Мисленичі	Мисленичі	Кружок рільничий	6
40	Надвірна	*а)* Надвірна *б)* Делятин	Гірш Файбіш Краєве бюро спедициї соли	6 6
41	Ніско	Ніско	Корецкий Лев	6½
42	Новий Санч	Новий Санч	Звязок торгов. для тов. і кружків рільн.	6
43	Новий Торг	Новий Торг	Виділ повітовий	6½
44	Пільзно	Пільзно	Винярский Лев	6
45	Подґурже	Подґурже	Браєр Кароль	6
46	Підгайці	Підгайці	Зоненшайн Ляфнер і Брік	6½
47	Перемишль	Перемишль	Серошевска і Макар	6
48	Перемишляни	Перемишляни	Країєве заст. під надз. Виділу пов.	6½
49	Рава	Рава	Скотницкий Антін	6
50	Рогатин	Рогатин	Маґістрат міста	6½
51	Ропчиці	*а)* Дембиця *б)* Сендзішів	Пов. Товариство торговельне Вахтель Ісаак	6 6
52	Рудки	Рудки	Турса Франц	6
53	Ряшів	Ряшів	Шневайс Берль	6
54	Самбір	Самбір	Пов. заряд тов. Кружків рільн.	6
55	Сянок	Сянок	Бернштайн Ізраиль	6
56	Скалат	Скалат	Пудлес Давид	6½
57	Снятин	Снятин	Мельцер і Фрайлїх	6½
58	Сокаль	Сокаль	Бик Айзик	6
59	Станїславів	Станїславів	Горошкевич Станїслав	6
60	Старе місто	Старе місто	Ерльбавм Лейба	6
61	Стрий	Стрий	Виділ повітовий	6
62	Стрижів	Добрехів	Кружок рільничий	6
63	Тарнобжеґ	Тарнобжеґ	Лявфер Нусен	6
64	Тернопіль	Тернопіль	Виділ повітовий	6½
65	Тарнів	Тарнів	Козубовский Станислав	6
66	Товмач	Товмач	Кружок рільничий	6
67	Теребовля	Теребовля	Лещишак Касиян	6½
68	Турка	Турка	Ранд Авраам	6½
69	Вадовичі	Вадовичі	Рільничо-задаткове Товариство	6
70	Величка	Величка	Повіт. Товариство торгозельне	6
71	Залїщики	Залїщики	Павловский Жигмонт	6½
72	Збараж	Збараж	Виділ повітовий	6½
73	Золочів	Золочів	Шор Мендель	6
74	Жовква	Жовква	Горецкий Антін	6
75	Жидачів	Жидачів	Штайф Хаім	6½
76	Живець	Живець	Бабільонек Андрій	6

По мірі розвиваючого ся попиту краєвий Заряд продажи соли буде установлювати стілько Заступств, а взглядно філїяльних складів соли для худоби, скілько покаже ся потреба.

В установлених вже Заступствах, як і в тих Заступствах, котрі Заряд в дальшім ходї установить, кождий годівник може закуповувати сіль для худоби **в такій скількости, якої єму треба,** однакож під услівєм, що тоту сіль ужиє ся **лише до кормленя худоби,** а в наслїдок того тоту сіль можна продавати лише годівникам худоби. **За уживанє тої соли до инших цїлий, ц. к. скарбові власти будуть карати.**

Купуючі меншу скількість соли, апїж пів сотнаря метричного, дістають сіль неопаковану, отже мають самі доставити матерiялу до опакованя.

Заряд готов достарчити тої соли також безпосередно замовлюючим годівникам. Се могло би бути користне лише тогди, єслиби кількох більших відбирателїв соли бажало єї спровадити цїлим ваґоном до котрої небудь зі стаций зелїзничих, щоби в той спосіб користати з низшої тарифи зелїзничої. В такім случаю треба порозуміти ся безпосередно з Зарядом, котрий замовленє сейчас виконає.

Товаряча сіль, котру Заступства мають на продаж, складає ся з 99¼% змеленої соли камінної, ¼% полину і ½% кислоти зелїза. **Тоті додатки суть зовсїм нешкідні.** Виділ краєвий стверджує се на основі довголїтних досьвідів годівників в инших краях Монархії і в Німеччинї.

Заряд звертає увагу ВП. П. годівників, що пересїчна доза соли виносить на один день і на одну штуку:

а) для бугаїв і волів опасових . . . 40—60 ґрамів,
б) для робучих волів . . . 30—40 ґрамів,
в) для коров . . . . . . 20—30 ґрамів,
г) для ялівника . . . . . . 10—20 ґрамів,
д) для овець і кіз . . . . . 2— 6 ґрамів,
е) для свиней . . . . . . 3—10 ґрамів,
ж) для коней . . . . . . 10—20 ґрамів.

Перед ужитєм треба сіль добре вимішати, навіть пересїяти через решето і старати ся о те, аби кожда штука худоби дістала свою пайку, т. є. аби одна штука не дістала за мало, а друга за богато соли, бо за велика скількість соли може мати шкідний вплив на звірячий орґанїзм.

Краєвий Заряд продажи соли. (Виділ краєвий у Львові).

З друкарнї В. Ловіньского під зарядом В. І. Вебера.